

Kolme eritasoista tapaa tehdä eduskuntavaalikampanjaa

Opas vaalipäälliköille ja eduskuntavaaliehdokkaille

Eduskuntavaalikampanjointi ei ole salatiedettä, eikä ehdolle lähtiessä tarvitse tietää kaikesta kaikkea. Kampanjointiin kannattaa panostaa omien voimavarojen mukaan. Mieti ehdokkaana mitkä ovat sinun vahvuutesi ja millaisia resursseja voit hyödyntää kampanjoinnissa. Eduskuntavaalikampanja vaatii jonkin verran taloudellisia panostuksia, mutta yhtä tärkeää on myös ajan ja työpanoksen antaminen omalle kampanjalle. Kaikki ehdokkaat eivät tarvitse suurta tukiryhmää, mutta hyvä vaalipäällikkö on kampanjassasi arvokas apu. Vaalikampanjointi on aina yhdessä tekemistä ja tekemällä oppimista!

Kuten kaikissa vaaleissa, niin myös eduskuntavaaleissa kannattaa kilpailla tosissaan. Onnistunut eduskuntavaalikampanja luo pohjaa tuleville luottamustoimille kunta- ja aluevaltuustoissa. Kannattaa kuitenkin muistaa, että äänestysalueena toimii koko vaalipiiri. Oma kuntasi on tärkeää tukialuetta, mutta vaaleja ei voiteta koskaan yhden kunnan äänillä. Kiertäminen eduskuntavaaleissa kannattaa ja on melkein päältämättömyys, mutta omaa harkintaa saa käyttää kampanjointikohteita pohtiessa.

Oli kampanjasi minkä kokoinen tahansa, niin eduskuntavaaleissa vaaditaan suunnitelmallisuutta. Heti ehdokkaaksi asettamisen jälkeen kannattaa laatia kirjallinen suunnitelma oman kampanjasi aikataulusta ja budjetista. On suositeltavaa, että jo tässä aikaisessa vaiheessa kirjaat ylös kampanjasi rungon ja tärkeimmät tapahtumat. Tämän suunnitelman ei kuitenkaan tarvitse olla kaikenkattava ja sitä voi päivittää olosuhteiden muuttuessa. Suunnittelulla saat kampanjointiisi selkeyttä ja vähennät itsesi ja tukiryhmäsi paineita. Jos mahdollista, niin vaalipäällikön kannattaa ottaa vastuu vaalisuunnitelman tekemisestä, mutta tarvittaessa ehdokas voi tehdä suunnitelman myös itse. Tässäkin tapauksessa on suotavaa, että suunnitelma tehdään porukalla.

Tämä opas auttaa sinua miettimään omaa eduskuntavaalikampanjaasi. Esitelemme kolme eri tasoista kampanjaa, joiden pohjalta on helppo miettiä omaa kampanjaasi.

Muista, että jokainen kampanja on tekijänsä näköinen. Tämä ohje on suuntaa antava, yleisluontoinen esitys eri tasoisiin ja mallisiin eduskuntavaalikampanjoihin. Voit rakentaa oman kampanjasi vapaasti yhdistelemällä tai karsimalla tässä oppaassa esiteltyjä keinoja: jotkut ehdokkaat luottavat perinteiseen toriteltiluun ja jalkatyöhön, toiset panostavat ehdokasvideoihin tai ahkeraan some-mainontaan. Joku puolestaan rakentaa kampanjansa kantaaottavan lehtikirjoittelun tai aktiivisen kirjoittamisen varaan.

Kampanjoinnin tapoja ja tyylejä on monia ja toisaalta mielessäsi saattaa olla sellaisia konsteja, joita tässä oppaassa ei mainita. Vinkkaa puoluetovereillesi hyvät kampanjavinkkisi ja tuo ne myös puoluetoimiston tietoon lähettämällä sähköpostia vaikkapa jäsen- ja järjestötiimin vetäjälle osoitteeseen juuso.aromaa@vasemmistoliitto.fi tai järjestötoiminnan ja kuntapolitiikan asiantuntijalle osoitteeseen antti.saarelainen@vasemmistoliitto.fi.

KAMPANJOINNIN TAHTI KIIHTYY VAALIEN LÄHESTYESSÄ.

Kampanjoinnissa viimeiset kaksi viikkoa ovat tärkeimmät ja tähän ajanjaksoon osuu myös vaalien ennakkoäänestys. Mitä lyhyempi aika vaaleihin on, sen intensiivisempää kampanjointia tulisi olla riippumatta siitä, minkä tasoista kampanjointia teet. Muista säännöstellä käytössäsi olevat (niin omat kuin tukiryhmäsi) taloudelliset, ajankäyttöön ja jaksamiseen liittyvät resurssit siten, että pystyt tekemään kampanjalle tehokkaan loppukirin. Vaalipääällikkö kannattaa ottaa roolia myös tästä asiasta huolehtimisesta.

Tärkeää tietoa koskien Facebookin palveluiden poliitikoille suunnattua lupaprosessia

Mainostajien, jotka haluavat **luoda tai muokata mainoksia Facebookin palveluissa (Facebook, Instagram)** sosiaalisista aiheista, vaaleista tai politiikasta jossain Euroopan unionin maassa, on käytävä läpi Facebookin lupaprosessi. Tämä uudistus astui voimaan Facebookin palveluissa keväällä 2019.

Suosittellemme, että suoritat valtuutuksen hyvissä ajoin ennen vaaleja. Lisätietoa ja neuvoja löydät tältä sivulta: <https://vaikutavasemmistossa.fi/sotevaalit/ehdokkaille/facebook-mainonta/>

Tarkistuslista mainosvaltuutuksesta:

1. Sinun on oltava sivun ylläpitäjä tai mainostaja
2. Kaksivaiheinen tunnistautuminen on oltava otettu käyttöön
3. Sinun henkilöllisyytesi on oltava vahvistettu Facebookille (<https://facebook.com/id>)
4. Muista yhdistää Facebook ja Instagram tilisi, jos haluat mainostaa myös Instagramissa.

Vaalimainokset kannattaa syöttää järjestelmään hyvissä ajoin, sillä niiden käsittelyaika ennen näyttöä voi olla varsin pitkä.

Yhteiskunnallisia asioita, vaaleja ja politiikkaa koskevat mainokset ovat seuraavanlaisia:

1. Mainos, jonka nykyinen tai entinen julkisen viran ehdokas, poliittinen henkilö tai poliittinen puolue on luonut, jonka puolesta se on luotu, jota se koskee tai joka kannustaa tiettyyn julkisen viran vaalin tulokseen,
2. Mainos, joka koskee mitä tahansa vaaleja, kansanäänestyksiä tai kansalaisaloitteita, äänestyskannustus- ja vaalikampanjat mukaan lukien.
3. Mainos, joka koskee yhteiskunnallisia asiakysymyksiä missä tahansa paikassa, jossa mainosta näytetään, tai
4. Mainos, jota säännellään poliittisena mainontana.

Mainoksissa on oltava ilmoitus, joka sisältää mainoksen maksajan nimen ja tahon. Jokaisen mainoksen yläpuolella on ilmoitus, joka ilmoittaa mainoksesta maksaneen henkilön tai organisaation.

Lisätietoja: <https://www.facebook.com/business/help/208949576550051?id=288762101909005>

Mikroblogipalvelu Twitter on puolestaan kieltänyt poliittisen mainonnan kokonaan. (Lähde: <https://yle.fi/uutiset/3-11044543?origin=rss>)

KOLME ERITASOISTA TAPAA TEHDÄ EDUSKUNTAVALIKAMPANJA

1. PERUSKAMPANJA

Peruskampanja muodostaa eduskuntavaalikampanjan minimitason. Tällaisen kampanjan pohjalta on hyvä lähteä rakentamaan vaalimenestystä tuleviin eduskuntavaaleihin ja läpimenoa tuleviin kunta- ja aluevaaleihin. Jokainen onnistunut henkilökohtainen kampanja edesauttaa vaalivoittoa omassa vaalipiirissäsi!

1. Täytä ehdokaslomake.

2. Kerro ehdokkuudestasi työ- ja/tai harrastuspiireissäsi sekä sukulaisille ja tuttavillesi.

3. Käy vaalikuvauksessa.

4. Lisää kuvasi ja tietosi puolueen ehdokasgalleriaan. Ohjeet päivittämiseen löydät [täältä](#) sivustolta.

5. Perusta erillinen vaalitili. Tutustu vaalirahaohjeistukseen (ohjeistus tullaan päivittämään syksyn 2023 aikana). Eduskuntavaaleissa kannattaa jokaisen ehdokkaan kerätä rahaa kampanja-aikana. Keräyksen järjestäminen onnistuu helposti esimerkiksi puolueen ehdokasgallerian kautta (katso kohta 3).

6. Täytä keskeisimmät vaalikoneet. Löydät näihin apua [täältä](#) sivulta.

7. Mieti mitä sosiaalisen median kanavia haluat kampanjoinnissasi käyttää: luontevinta on käyttää niitä kanavia, jotka ovat sinulle tuttuja. **Sinun ei kannata luoda uusia kanavia, jos et ehdi olla niissä läsnä.** Ota tavoitteeksesi tehdä postauksia vähintään kerran viikossa. Muista kuitenkin, että kiinnostava sisältö on tärkeämpää kuin postausten määrä.

Gredi on helppokäyttöinen ja puolueen aktiiveille maksuton palvelu, jolla voit tehdä mm. lehti-ilmoituksia ja ehdokasesitteitä. Ohjeet rekisteröitymiseen ja käyttöön löydät [täältä](#).

8. Valitse itsellesi mahdollisimman ymmärrettävät vaaliteemat ja pohdi, kerrot niistä kiinnostavasti potentiaalisille äänestäjille. Esittele teemojasi niissä kanavissa, joissa teet kampanjaa. Voit tutustua puolueen eduskuntavaaliohjelmaan puolueen verkkosivuilla.

9. Selvitä eri tahoilta, saatko mahdollisesti vaalitukea. Ammattiliitoilta kannattaa kysyä ensin.

10. Kirjoita mahdolliseen piirijärjestön vaalilehteen tai verkkosivuille esittely itsestäsi.

11. Kirjoita aktiivisesti mielipidekirjoituksia vaalipiirissäsi ilmestyviin lehtiin. Voit kirjoittaa myös yhdessä toisen ehdokkaan kanssa. Kirjoita niistä poliittisista aiheista, jotka saavat sinut syttymään. Tällöin tekstisi on todennäköisesti myös kiinnostavaa luettavaa! Muista jakaa tekstisi myös sosiaalisen median kanavissasi.

12. Muista myös katukuvassa näkyminen. Kampanjointi on usein aktiivista jalkatyötä ja äänestäjien kohtaamista. Käy aktiivisesti tapahtumissa joihin ehdokkaat ovat tervetulleita. Tuota pieni määrä omia esitteitä kampanjointisi tueksi.

13. Tällä tasolla et välttämättä tarvitse laajaa tukiryhmää. Kampanjassa hyödyt kuitenkin omasta **vaalipäälliköstä**. Ehdokkaan ja vaalipäällikön kannattaa yhdessä kartoittaa löytyisikö lähipiiristäne innokkaita tukiryhmään mukaan lähtijöitä. Miettikää jo valmiiksi tukiryhmän työnjakoa ja jakakaa kampanja pienempiin osatehtäviin. Muista kiittää kampanjaasi osallistuneita vaalityöstä. Jos lupaat järjestää karonkin, niin järjestä se myös!

14. Vasemmistoliitto ja Kansan Sivistystyön Liitto (KSL) tarjoavat laajan kattauksen erilaisia vaaleihin liittyviä webinaarikoulutuksia. Puolue vastaa vaalien teemoihin liittyvistä koulutuksista ja KSL kouluttaa kampanjointiin liittyviä käytännön asioita. Koulutukset ovat avoimia ja maksuttomia ehdokkaille, tukiryhmäläisille ja muille kampanjoinnissa mukana oleville. **Suosittelimme koulutuksiin osallistumista kaikille ehdokkaille.**

Erityisen toivottavaa on osallistua 10.12. järjestettävään koulutukseen.

Lisää tietoa koulutuksista löydät täältä:

<https://vaikutavasemmistossa.fi/ehdokkaalle/eduskuntavaalit-2023/koulutukset/>

Kustannus: Vaalikampanjan voi tehdä käytännössä pienellä rahallisella panostuksella, arvio 300-1000 €

2. EDISTYNEEMPI KAMPANJA (edellisten lisäksi)

Edistyneemmällä kampanjalla varmistat hyvän näkyvyyden itsellesi koko vaalipiirin alueella. Tavoitteesi voi olla hyvä henkilökohtainen tulos, ja jopa listan kärkipaikat. Tämän tasoinen kampanja antaa sinulle hyvät lähtökohdat tuleviin vaaleihin. Tällä tasolla panostukset ovat jo isompia ja kampanja vaatii aikaa ja kiertämistä.

1. Laita yksi tai muutama vaali-ilmoitus lehteen tai digitaalisiin kanaviin yksin tai yhdessä muiden ehdokkaiden kanssa.
2. Voit luoda omat verkkosivut, mutta se ei ole välttämätöntä, jos koet että tavoitat äänestäjäsä luontevammin muita kanavia pitkin. Huom. puolue ei tarjoa sivupohjia.
3. Somessa voi mainostaa rahalla julkaisuja. Kannattaa kuitenkin satunnaisen mainostamisen sijaan suunnata mainosrahat sellaisiin julkaisuihin, jotka kertovat jotain mielenkiintoista siitä, miksi juuri sinua kannattaa äänestää. *Älä tee sosiaaliseen mediaan samanlaisia mainoksia kuin laittaisit sanomalehteen, vaan herätä keskustelua ja puhuttele yleisöjäsä!*

(Huom! Tämän ohjeen alussa on tietolaatikko koskien ehdokasmainontaa sosiaalisessa mediassa. Otathan huomioon, että vuoden 2019 keväällä Facebook tiukensi ehdokasmainonnan sääntöjä ja Twitter kielsi vaalimainonnan kokonaan.)

4. Kuvaa tai tuota yksi tai useampi vaalivideo tai tee aktiivisesti live-lähetyksiä sosiaalisen median kanaviisi.
5. Jos mahdollista, hanki tukiryhmäsi henkilö tai henkilöitä, joilla on mahdollisuudet ottaa kampanjastasi hyviä kuvia. Kokoa ajoissa itsellesi kuvapankki, jossa on monipuolisesti eri

käyttötarkoituksiin ja tilanteisiin sopivia kuvia itsestäsi.

6. Harkitse ulkomainontaa tai mainontaa joukkoliikennevälineissä ja seuraa sinulle lähetettyjä tarjouksia. Ulkomainonta ei yleensä ole halpaa, joten kannattaa tehdä hintavertailua. Ulkomainontaa voi mahdollisesti hankkia tai siihen voi osallistua myös piirijärjestösi kautta. Kysy asiasta piirisi toiminnanjohtajalta tai vaalityöntekijältä.

7. Voit tilata suuren painoksen vaaliesitettäsi postilaatikkojakelua varten. Jakelun voi hoitaa vapaaehtoisporukalla tai jakelupalvelun tilaamalla. Ota huomioon, että monissa kaupungeissa kerrostalojen rappukäytävät ovat lukossa, joka voi hankaloittaa esitteiden jakelua vapaaehtoisvoimin. Älkää jakako esitteitä luukkuihin, joissa mainokset ja ilmaisjakelut on kielletty. Siitä on kampanjallesi enemmän haittaa kuin hyötyä.

8. Panosta kampanjan varainhankintaan. Voi olla hyvä rekrytoida tukiryhmääsi osaava, luotettava ja verkostoitunut henkilö, jonka tehtävänä varainhankinta on.

9. Ole myös aktiivinen erilaisissa sosiaalisen median ryhmissä. Ota kuitenkin huomioon ryhmien sisällöt ja säännöt: ryhmissä kannattaa olla näkyvillä ja aktiivisesti mukana, mutta välttää liian julistavaa ja korostetun puoluepoliittista otetta. Suora kampanjointi on usein kielletty, tai ryhmien jäsenet vähintäänkin karsastavat sitä.

10. Osallistu aktiivisti vaalipaneelisiin. Kutsuja paneelisiin tulee monia kanavia pitkin, osaan paneeleista kutsutaan suoraan ja osaan kutsut tulevat toiminnanjohtajien kautta. Valmistaudu paneelisiin hyvin ja mieti ketä niihin on tulossa kuuntelijoiksi.

Kustannus: Noin 1000–4000 € vaalikampanja.

3. Laaja kampanja (edellisten lisäksi)

Laaja kampanja takaa sinulle todella hyvän näkyvyyden. Poliitikasta kiinnostuneilla ja äänestäjillä on todennäköisesti käsitys siitä, kuka olet ja minkälaista politiikkaa ajat.

1. Pehdy laajasti vaalipiirisi tärkeisiin poliittisiin kysymyksiin sekä puolueen tavoitteisiin ja ratkaisuihin. Hyödynnä tietämystäsi laatiessasi ehdokasteesejasi tai iskulauseitasi. Eduskuntavaaleissa henkilökohtaisen vaaliohjelman ei tarvitse olla kuitenkaan kovinkaan laaja. Muutama mieleenpainuva ja hyvin perusteltu pääteesi riittää!

2. Selvittäkää tukiryhmässänne erilaiset mainontakeinot vaalipiirissänne sekä niiden hinnat. Tehkää valmiiksi suunnitelma siltä varalta, että vaalibudjetti nousee alkuperäisestä ja varakkaa paikkoja, joita voi peruuttaa vielä maksutta.

3. Lehtimainonta on perinteinen, mutta varsin hintava kampanjoinnin tapa. Laajassa kampanjassa voit panostaa lehtimainoksiin.

4. Täytä laaja-alaisesti erilaisia vaalikoneita. Perinteisten medioiden lisäksi esimerkiksi monet yhdistykset saattavat julkaista ns. yhden asian vaalikoneita, joiden täyttäminen voi tuoda sinulle näkyvyyttä. Jos täytät paljon vaalikoneita, kannattaa kirjoittaa muistiin vastauksiasi yleisimpiin kysymyksiin. Voit yleensä hyödyntää samoja vastauksia pienin muokkauksin monissa eri vaalikoneissa.

5. Kerää tukiryhmääsi vaalipäällikön lisäksi asiantuntijoita ja osaajia eri aloilta omantarpeesi mukaan. Usein isojen kampanjoiden tukiryhmiin haluaa liittyä ihmisiä, jotka eivät ole puolueen jäseniä tai aktiiveja. Ole avoin näille *symppareille* ja ota heidät mukaan tiimiisi. He saattavat innostua kampanjastasi ja aktivoitua myös puoluetöihin. Kysy rohkeasti kuuluisia ihmisiä mukaan kampanjaasi.

6. Järjestä omia tapahtumia. Tapahtumat voivat olla esimerkiksi vaalibileitä tai paneelikeskusteluja. Hyödynnä tukiryhmääsi tapahtumien järjestämisessä.

7. Pyri kiertämään koko vaalipiirin alueella älä keskity vain omaan kotiseutuusi.

Kustannus: yli viiden tuhannen euron vaalikampanja.

Kaikki tasot:

- Pidä hauskaa!
- Käytä mielikuvitustasi. Jos keksit uusia kampanjoinnin tapoja, kokeile niitä rohkeasti.
- Huolehdi omasta ja muiden jaksamisesta.
- Muista, että vaalikampanjointi on yhdessä tekemistä ja oppimista.
- Vaalikampanjaa tehdään puolueen eteen ja erityisesti puolueen ajamien asioiden edistämiseksi. Teemme tätä siksi, että maailmasta tulisi parempi paikka – kaikille, ei harvoille!